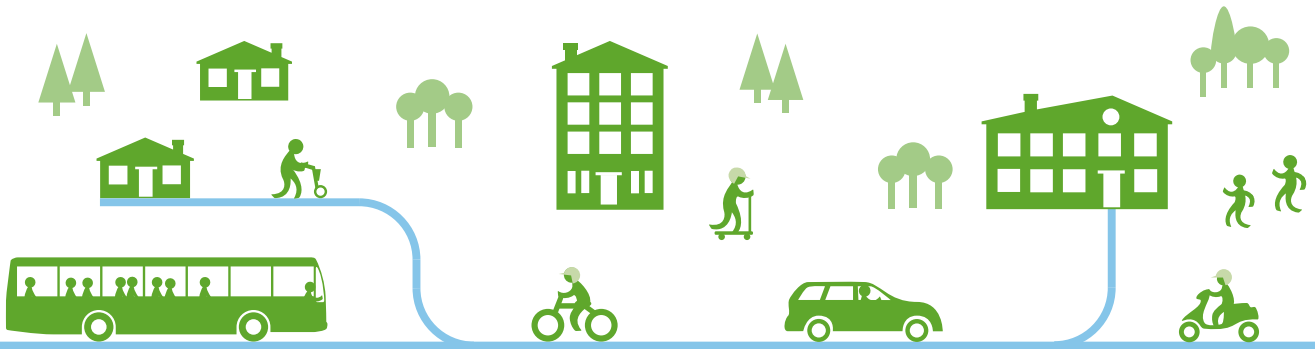

Toimintakertomus 2023

EI MITÄÄN MUTKUJA

Muista se heijastin.

Sisällys

Toimitusjohtajan katsaus.....	3
Tieliikenteen turvallisuus vuonna 2023.....	5
Uusi tieto- ja vaikuttavuusyksikkö aloitti työnsä.....	6
Alueellinen liikenneturvallisuustyö tulee lähelle arkea.....	10
Liikenneasenteet kohdalleen pienestä pitäen.....	12
Nuorten liikenneturvallisuus vaatii panostuksia edelleen.....	14
Tasapuolinen turvallisuusviestintä tavoittaa aikuiset.....	17
Turvallista liikkumista kaiken ikää.....	21
Henkilöstö.....	22
Talous.....	24
Lausunnot.....	25
Hallinto- ja muut toimitukset.....	26

Toimitusjohtajan katsaus

Toinen ennätysturvallinen vuosi tieliikenteessä

Liikenteen turvallisuus parani vuonna 2023 toista vuotta peräkkäin. Toisin kuin muualla Euroopassa Suomessa liikenneturvallisuus ei parantunut covid-19-pandemian aikana vaan vasta sen jälkeen. Yksittäisiä ilmeisiä syitä tähän ei ole. Liikenneturvallisuus koostuu aina monesta tekijästä.

Merkittävä askel oikeaan suuntaan oli suunnitelmallisen työn lisääminen. Liikenne- ja viestintäministeriön johdolla tehty valtakunnallinen liikenneturvallisuusstrategia on luonut työlle tärkeät puitteet ja tahtotilan. Myös nollavisio elää ja voi hyvin. Petteri Orpon hallitusohjelmaan kirjattu visio liikenteestä, jossa kuolemia ja vakavia loukkaantumisia on nolla, on tärkeä poliittisen tason sitoutumisen ilmaus. Yhä useampi kunta ja päättäjät näyttävät ymmärtävän, että vain vision mukainen suunta on inhimillinen ja perusteltavissa.

Liikenneturvalle vuosi 2023 oli monella tapaa paluu arkeen. Korona-ajan päättyminen vapautti meidät tekemään työtämme kaikilla käytettävissämme olevilla keinoilla ja työkaluilla. Liikenneturva kuten koko muukin suomalainen yhteiskunta oppi toimimaan digitaalisesti etänä, ja monet näistä opeista ja toimintatavoista tulivat jäädäkseen. Ihmisten kohtaaminen ei kuitenkaan ole kadonnut minnekään työstä, jonka tavoitteena on vaikuttaa käyttäytymiseen – eli päätyöstämme.

Vaikuttaminen ihmiseen on edelleen kontaktilaji. Siksi vuosi näkikin jalkautumisemme turuille ja toreille, kuntakokouksiin, koulutuksiin ja viestintätapahtumiin. Kysyntä oli korkeaa ja vuotta leimasikin vuoropuhelu innostuksen ja harkinnan välillä. Kaikkeen kysyntään ei millään pystynyt vastaamaan välittömästi, mutta liikenneturvallisuuden paluu kuntien, ihmisten ja päättäjien agendalle oli ja on iloa tuottava asia.

Liikenneturvallisuuustyötä aina Hangosta Nuorgamiin

Vuoden alusta tuli voimaan laki, joka korotti liikenneturvallisuuksmaksua. Uusi laki toi pitkäjänteisen ennaltaehkäisevän liikenneturvallisuuustyön rahoituksen vakaammalle pohjalle usean epävarmemman talousvuoden jälkeen. Nyt taloudellinen perusta lakisäateisen tehtävän hoitamiseksi on kunnossa. Vuodelle 2023 myönnetty valtionavustus poikkesi hallituksemme esittämästä tarpeesta ja yhdistettynä voimakkaaseen inflaatioon talousvuosi oli meille haasteellinen.

Organisaatiotasolla vuosi toi sekä uutta että päätti vanhaa. Vuoden alusta järjestäydyimme uudelleen ja loimme Liikenneturvaan uuden Tieto- ja vaikuttavuusyksikön. Tavoitteena oli se, että organisaatiokenteemme tukisi strategisia tavoitteitamme asiantuntijuuden vahvistamisesta ja entistäkin tietopohjaisemmasta kasvatus-, koulutus- ja vaikuttamistyöstä sekä viestinnästä. Kokeilu aluetoiminnan uudelleen järjestämisestä koulutusohjaajatiimin kautta tuli vuoden aikana päätökseen. Vaikka kokeilu ei tullut pysyväksi osaksi Liikenneturvaa, siitä saadut opit auttoivat tasaamaan alueellista työnjakoa. Liikenneturva on yhä vahvasti valtakunnallinen, koko Suomen kattava organisaatio, joka tavoittaa kunnat Hangosta Utsjoelle ja Korsnäsistä Ilomantsiin.

Moni liikenneturvalainen muistaa 90-luvulla toimitusjohtajana toimineen Valde Mikkosen viljelemän kysymyksen: "Mitä teit tänään liikenneturvallisuuuden hyväksi?" Yksinkertainen kysymys alleviivaa tarvetta liikenneturvallisuuustyön vaikuttavuudelle, jonka kasvattaminen on yksi strategiamme kulmakivistä. Vaikuttavuustyö lähtee suunnittelusta. Liikenneturvan toiminta- ja toimenpidesuunnitelmaa onkin kehitetty yhä avoimempaan ja tavoitteellisempaan suuntaan. Suunnittelutyössä on vahvistettu myös Theory of Change -mallin käyttöä.

Toiminnan painopisteet seuraavat aikaa

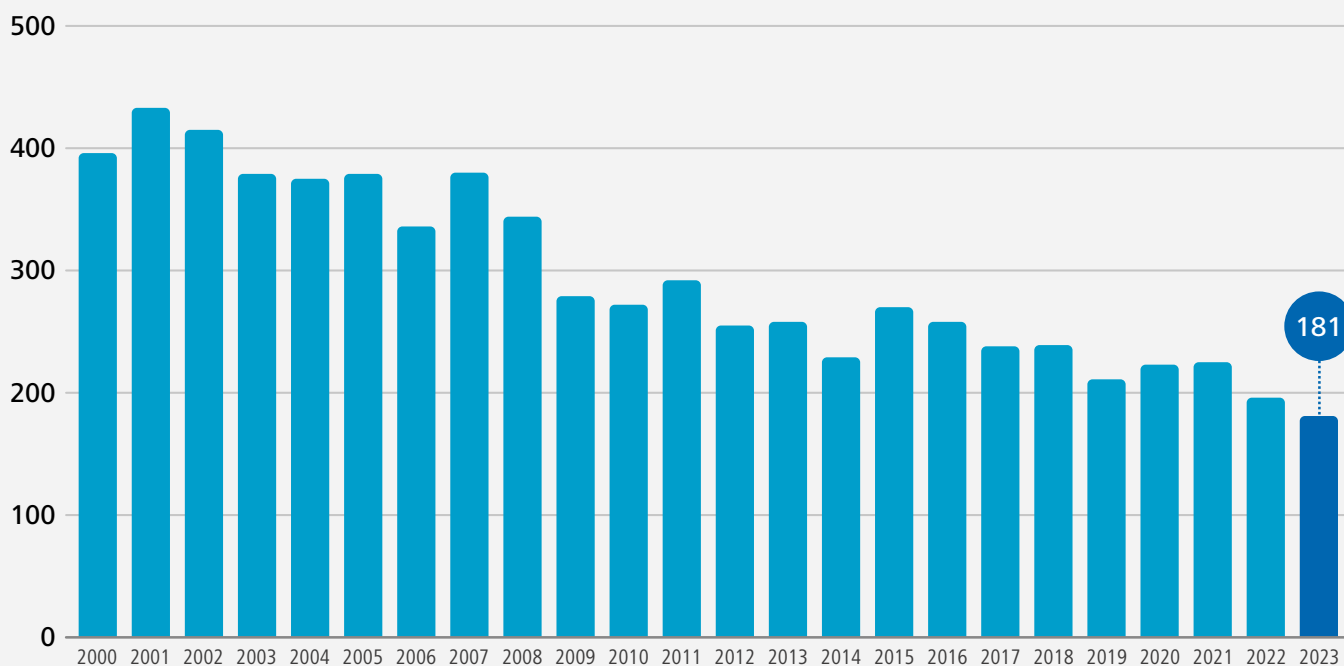
Liikenneturvalla oli viisi toiminnallista painopistettä vuodelle 2023. Näistä näkyvin tähtäsi nuorten kuljettajien turvallisuuden parantamiseen monin eri keinoin. Nuoria kohdattiin niin pakopelien, laajan #SafeSpaceAutoon -mediakampanjan kuin tapahtumakiertueen kautta. Kuntatyössä edistettiin liikenneturvalinen kunta -mallia kumppanikuntien kanssa ja pilotoitiin kuntien liikenneturvallisuuustyöryhmien uusille jäsenille suunnattua verkkokurssia. Ajokuntoasioissa keskityttiin ammattiliikenteeseen, jonne on tuotettu työkalua väsymyksen torjuntaan. Olennaista on vastuun siirtäminen enenevässä määrin yksittäiseltä kuljettajalta tilaajalle ja työnantajalle sekä toimintakulttuuriin.

Liikenneonnettomuuksien taustasyöt ovat tänä päivänä moninaisia ja niissä korostuvat myös yhteiskunnalliset ongelmat. Kun juurisyyt ovat muualla kuin liikenteessä, Liikenneturvan keinoja vaikuttaa niihin on pohdittava enemmän. Problematiikkaa ratkottiin erityisesti päihteisiin ja yhdenvertaisuuteen keskittyvissä painopisteissämme. Yhtäältä liikenneturvallisuuustyön tulee pyrkiä lähelle ihmistä ja kohti yksilöllisempiä viestejä ja palveluja. Toisaalta kohderyhmien on säilyttävä riittävän suurina, jotta työ on kustannustehokasta.

Vuosi 2023 päättyi vaihdoksiin Liikenneturvan hallituksessa. Neljä vuotta puheenjohtajuutta vastuullisesti kantanut Suna Kymäläinen siirsi kapulan valtioneuvoston nimittämälle kansanedustaja Miko Bergbomille. Suuret kiitokset Sunalle ja onnea Mikolle uuteen tehtävään.

Liikenneturvan tekemä valistus, koulutus, kasvatus ja viestintä on työtä ihmisten kanssa. Se on vuorovaikutusta, kuuntelua ja keskustelua. Se on työtä, joka konkreettisesti pelastaa ihmishenkiä. Vaikka onnistumisen mittarina käytetään usein tilastojen osoittamia liikennekuolemia, työn keskiössä on elämä ja kaiken sen sisältämän ilon ja toivon suojele. Tätä työtä on ilo tehdä Liikenneturvan motivoituneen ja osaavan henkilökunnan kanssa.

Pasi Anteroinen

Tieliikenteen turvallisuus vuonna 2023

Liikenteen turvallisuus jatkoi vuonna 2023 oikeansuuntaista kehitystä. Ennakkotietojen perusteella kyseessä oli toinen ennätysturvallinen vuosi peräkkäin – Tilastokeskuksen mukaan tieliikenteessä kuoli 181 ihmistä vuoden aikana. Vielä kymmenen vuotta sitten onnettomuuksissa kuoli 258 ihmistä.

Vuosi näki merkittävän turvallisuusloikan erityisesti henkilöauton matkustajissa, joita kuoli alle sata. Määrä on poikkeuksellisen alhainen. Liikennemäärien kehityksessä ei kuitenkaan ole tapahtunut suurta muutosta edellisvuoteen verrattuna. Tutkijalautakuntatietojen perusteella henkilöautojen kuljettajat aiheuttavat edelleen suurimman osan kuolemaan johtaneista onnettomuuksista.

Historiallisen alhaisesta tasosta huolimatta Suomi on edelleen kaukana tavoitetasosta. Petteri Orpon hallitus uusi kesällä valmistuneessa hallitusohjelmassaan Suomen sitoutumisen nollavisioon – ajatuksen liikenteestä, jossa kukaan ei kuole tai vakavasti loukkaannu. Puolivälin etappi tulee vastaan vuonna 2030, jolloin liikennekuolemia ei saisi olla sataakaan. Tähän tavoitetilään on vielä matkaa.

Kymmenen vuoden tarkastelujaksolla kuolemat ovat vähentyneet kaikissa ryhmissä paitsi tilastointiluokassa muut tienkäyttäjät. Eniten vähenemää on 35–64-vuotiaissa ja henkilöautoilijoissa. Kuolemat ovat vähentyneet myös 15–24-vuotiaiden ryhmässä, mutta parannus painottuu lähes kokonaisuudessaan 21–24-vuotiaisiin. Edelleenkin 15–20-vuotiaiden turvallisuus ei ole parantunut toivotulla tavalla.

Uusi tieto- ja vaikuttavuusyksikkö aloitti työnsä

Liikenneturvan strategiassa vuosille 2021–2025 painottuu työn vaikuttavuus, asiantuntijuus ja tavoitteellinen yhteinen työ. Strategian mukainen organisaatiouudistus konkretisoitui toimintavuonna, kun uusi tieto- ja vaikuttavuusyksikkö aloitti vuoden alussa. Tutkimuspäälliköksi yksikköä luotsaamaan valittiin tammikuussa terveystieteiden tohtori Marja Pakarinen, joka siirtyi Liikenneturvaan Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry:stä.

Uuden strategian myötä vaikuttavuus on tullut yhä vahvemmin toiminnansuunnittelun ohjaavaksi voimaksi. Kun puhutaan käyttäytymisen muuttamisesta ja viestinnällä vaikuttamisesta, vaikuttavuuden arviointiin ei ole helppoa ja yksiselitteistä mittaria. Liikenneturvassa haaste on otettu hallintaan kuvaamalla vaikuttavuutta muun muassa Theory of Change -mallin avulla. Tavoitteena on sisällyttää vaikuttavuuden arviointi entistä lujemmin suunnitteluun, toteutukseen ja seurantaan.

Liikenneturva pohjaa toimintansa tutkittuun tietoon. Asiantuntemuksen syventäminen ja uusiin ilmiöihin perehtyminen vaati vuoden aikana yhteensä 37 laajaa tiedonhakua kotimaisista ja kansainvälisistä aineistoista. Tutkimustietoa koottiin esimerkiksi ikääntyneiden turvallisesta tienylityksestä ja ajokorttiin liittyvien määräaikaistarkastusten hyödyistä. Yhdenvertaisuuden temasta selvitettiin muun muassa vammaisten liikkumisen turvallisuuteen liittyviä asioita. Myös tulevaa nopeuskampanjaa taustoitettiin tuoreimmalla tutkimustiedolla.

Kyselyillä ja seurannoilla tarkka ajankuva liikenteestä

Liikenneturvan tekemät seurannat ja kyselytutkimukset pyörivät vuoden aikana normaalisti. Ylimääräinen tarkkailu kohdistettiin sähköpotkulautailijoiden liikennekäyttäytymiseen: ajetaanko sääntöjen vastaisesti jalkakäytävällä, onko päässä kypärää ja kyyditäänkö kaveria. Toimintavuoden aikana Kantar Public, myöhemmin Verian auttoi toteuttamaan kolme laajaa galluputkimusta, joissa kartoitettiin suomalaisten

asenteita ja kokemuksia liikenteestä. Näiden lisäksi erillisissä kyselyissä syvennyttiin niin 65 vuotta täyttäneiden kokemuksiin liikenteestä ja ajoterveydestä kuin alueellisiin liikenneturvallisuuskysymyksiin Lapin asukkailla suunnatulla kyselyllä.

Toimintavuonna jatkettiin toista vuotta peräkkäin koulujen lähellä suojatiellä tehtäviä nopeustarkkailuja. Viidessä kaupungissa tehdyt nopeusseurannat maalaavat edelleen lohdutonta kuvaa suomalaisten kaasujalasta. Rajoituksen mukaan 30 km/h ajoi vain 16 prosenttia kuljettajista. Peräti neljäsosa ajoi suojatielle yli 11 km/h ylinopeudella. Kuvaa löysästä nopeuskurista täydentävät myös Liikenneturvan kyselyt. Vain 63 prosenttia kuljettajista edes pyrkii ajamaan rajoituksen mukaan 30 km/h alueella. Tilannekuvan myötä nopeusrajoituksen noudattaminen taajamissa tulee seuraavina vuosina olemaan entistä isompi osa Liikenneturvan toimintaa.

Uutta tietoa ikääntyneiden turvalliseen pyöräilyyn

Vuoden aikana julkaistiin kolme selvitystä. Ikääntyneiden turvallista pyöräilyä kartoittaneella selvityksellä tuotettiin tietoa siitä, miten ikääntyneiden pyöräilyn turvallisuutta voidaan tukea. Gerontologian professori Anu Siren toteutti selvityksen kirjallisuuskatsauksena. Selvitys on myös osa Koti- ja vapaa-ajan tapaturmien ehkäisyohjelman toimenpiteitä.

Aktiivisena liikkumismuotona pyöräilyllä on paljon positiivisia vaikutuksia muun muassa terveyteen ja toimintakykyyn. Selvitys tuotti lisää tietoa siihen, miten ikääntyneiden pyöräilyn turvallisuutta voitaisiin tukea. Kuva: Nina Mönkkönen / Liikenneturva.

Ida Maasalon ja Marja Pakarisen tekemässä selvityksessä kartoitettiin alle kouluikäisten lasten huoltajien näkemyksiä ja kokemuksia liikenneturvallisuudesta. Selvityksen tulokset auttavat kehittämään perheille ja heidän kanssaan työskenteleville ammattilaisille suunnattuja liikennekasvatusmateriaaleja.

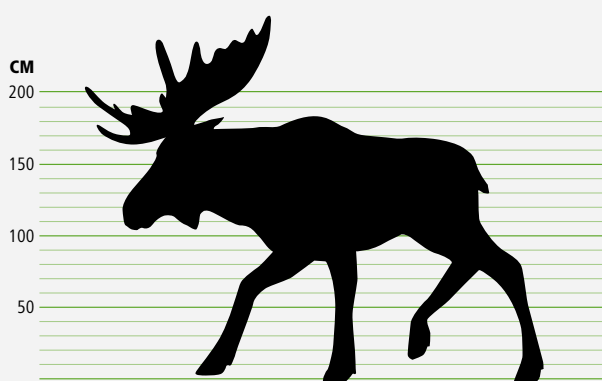
Kolmas selvitys pureutui liikenneonnettomuuksien raportointiin. Poliisin tiedotteet ja tiedotusvälineiden uutiset tieliikenneonnettomuuksista ovat toisinaan saaneet kritiikkiä uhrien syylistämisestä, eli keskittymisestä uhrin käyttäytymiseen toisen osapuolen toimien sijaan. Igor Radunin ja Jenni Radunin tekemässä selvityksessä analysoitiin uhrien syylistämisen tasoa kuudessa hypoteettisessa skenaariossa.

Panostus selkeään viestintään kannattaa

Turvallisuus oli monessa mielessä esillä julkisuudessa toimintavuoden aikana. Kokonais- ja puolustusturvallisuuden lisäksi keskustelulle liikenteen turvallisuudesta oli edelleen tilausta. Pääsääntöisesti jokaisen tiedotteen anti sai palstatilaa ja peräti kolmasosa löi läpi suurimmissa medioissa tai maakunnan ykköslehdissä. Mediaa kiinnostivat niin arkiset vinkit, kuten igluautoilun riskit tai hirvikolarien välttäminen, kuin analyttisemmat tarkastelut liikenneturvallisuuden kehityssuunnasta ja liikennekäyttäytymisen eurooppalaisesta vertailusta. Liikenneturvalaiset ovat edelleen kysytyjä asiantuntijakommentaattoreita aina huumerattijuopumuksista eläinkuljetuksiin kuin sähköautoilusta väistämissäntöihin.

Huomioi hirvieläimet

- hidasta hirvivaara-alueella.

HIRVI: korkeus **170-210 cm** | paino **240-600 kg**

Hirvet ovat yksi Liikenneturvan ajankohtaisviestinnän tärkeistä kestoaiheista. Manner-Suomen teillä sattui vuonna 2023 kaikkiaan 12 826 riistaonnettomuutta. Hirvikolareita näistä oli 1 515 kappaletta. Kuvitus: Kaisa Tanskanen / Liikenneturva.

Yksi Liikenneturvan tehtävistä on tukea turvallisuusperustaista päätöksentekoa liikennettä koskevassa lainsäädännössä. Toimintavuoden aikana tapetille nousi mikroliikenne, erityisesti sähköpotkulautailun turvallisuustilanne ja toimenpiteet sen korjaamiseen. Sekä onnettomuudet että niistä yhteiskunnalle aiheutuvat suuret kustannukset puoltavat lisäsääntelyä mikroliihenteeseen. Liikenneturva on vuoden aikana pitänyt näkyvästi yllä muun muassa tarvetta tankojuopumuksen promillerajalle. Myös alkoholilain muutosesitys vaati kannanottoa, sillä alkoholipolitiikka vaikuttaa koko yhteiskuntaan, myös liikenteen turvallisuuteen. Edelleen noin joka kolmas kuolemaan johtanut liikenneonnettomuus on päihtyneen kuljettajan aiheuttama. Myös iso osa pyöräilyonnettomuuksista tapahtuu päihtyneenä. Alkoholien saatavuuden helpottamiseen johtavia lakimuutoksia ei siis tule tehdä.

Verkkosivujemme kävijät ovat pääsääntöisesti tyytyväisiä verkkosivujen sisältöön. Edellisten vuosien tapaan keskityimme toimintavuoden aikana parantamaan sisällön saavutettavuutta. Työn tulos näkyy verkkosivujen positiivisissa palautteissa. Syksyllä meihin kohdistui palvelunestohyökkäys, joka aiheutti verkkosivujen hetkellistä toimimattomuutta parin päivän ajan. Suosituimmat sivut vuonna 2023 olivat turvaistuihin, väistämissäntöihin sekä nuorten liikenneturvallisuuskampanjaan liittyvät verkkosivut. Yhteensä verkkosivunäyttöjä vuoden aikana oli yli kaksi miljoonaa ja yksittäisiä kävijöitä yli miljoona.

Sosiaalisessa mediassa panostukset kohdistuivat tänä vuonna yleisöjen sitouttamiseen. Vuoden aikana sitoutumisaste nousi kaikissa kanavissa ja oli reippaasti yli kanavakohtaisten mediaaniarvojen. Seuraajamäärä kasvoi Instagramissa (8,4K) ja Facebookissa (43,8K), mutta X:ssä se kääntyi laskuun (7,2K). Tähän vaikuttanee yleinen käyttäjien karkaaminen viestipalvelu X:stä.

Vahva brändi konkretisoituu käsikirjaan

Kansalaisten, päättäjien, toimittajien ja muiden sidosryhmien mielikuvaa Liikenneturvasta tutkitaan säännöllisesti. Edellinen tutkimus valmistui vuodenvaihteessa 2022. Päätuloksena Liikenneturvan tehtävää pidettiin kannatettavana ja sen laajasti tunnustettua brändiä arvostettuna. Luotettavuus, vankka asiantuntemus ja tutkittu tieto toiminnan taustalla koettiin Liikenneturvan vahvuuksiksi. Pitkäjänteinen viestinnän linja on siis oikeasuuntainen. Tunnettuuden kasvattaminen edellyttää kuitenkin myös viestintään lisää rohkeutta ja tavoitteellisuutta.

Brändin vahvistamista jatkettiin toimintavuonna kirkastamalla yhteisiä toiminta- ja viestintäohjeita henkilökunnan käsikirjaan, joka kokoaa yksiin kansiin graafisen ja audio-ohjeistuksen, kampanjointimallin, viestintästrategian ja muut viestinnän ohjeet. Selkeä ohjeistus auttaa jatkamaan samaa asiantuntevaa ja laadukasta viestinnän linjaa.

Liikenneturvallisuuustyön tekijöitä palkittiin

Liikenne- ja viestintäministeri Lulu Ranne myönsi liikenneturvallisuuksalan ansiomitalin kymmenelle henkilölle pitkäjänteisestä työstä liikenneturvallisuuden hyväksi. Vuonna 2023 liikenneturvallisuuksalan ansiomitalin saivat: kapteeni Pekka Antikainen, projektipäällikkö Juha Heltimo, eläkeläinen Ilpo Heporauta, ylikomisario Risto Jääskeläinen, johtava asiantuntija Annu Korhonen, lehtori Tapio Kyngäs, ylikonstaapeli Jaakko Nygård, asiantuntija Reijo Prokkola, yrittäjä, palvelupäällikkö Jani Riekkinen sekä suunnitteluinsinööri Nina Vartiainen.

Kuvassa mitalisteista kuusi. Vasemmalta oikealle: Heltimo Juha, Heporauta Ilpo, Korhonen Annu, Prokkola Reijo, Riekkinen Jani ja Vartiainen Nina. Kuva: Nina Mönkkönen / Liikenneturva.

Alueellinen liikenneturvallisuustyö tulee lähelle arkea

Kunnat ovat elintärkeässä roolissa paikallisessa liikenneturvallisuustyössä. Turvallinen liikenne on kunnalle myös tärkeä vetovoimatekijä sekä kuntalaisen perusoikeus. Kuntien kanssa tehtävä liikenneturvallisuustyö onkin yksi toimintavuoden painopisteistä. Tavoitteena on, että Liikenneturvan kuntatyö kattaa kaikki Suomen kunnat. Tällä hetkellä Manner-Suomessa on kuntia 293. Peräti 259 kunnassa on liikenneturvallisuusryhmä tai vastaava, joka kokoontuu säännöllisesti pari kertaa vuodessa. Nämä kunnat kattavat yhteensä 95 prosenttia suomalaisista. Liikenneturvan rooli ryhmässä on tukea kuntia ja kuntien eri toimialoja tarjoamalla konkreettisia työkaluja, menetelmiä ja koulutuksia liikenneturvallisuustyöhön.

Vuoden alusta toimintansa aloittivat hyvinvointialueet, mikä toi uutta myös alueelliseen liikenneturvallisuustyöhön. Toteuttamisvastuu eri tehtävissä osin muuttui ja uusia suhteita oli solmittava aloittaviin organisaatioihin. Tulevaisuudessa kunnan ja hyvinvointialueen välinen yhteistyö liikenneturvallisuuden saralla vain korostuu, sillä sosiaali- ja terveyspalveluilla on merkittävä rooli kaikki ikäryhmät kattavan liikennekasvatustyön toteutuksessa.

Kuntien ja hyvinvointialueiden liikenneturvallisuustyössä on mukana usein konkareita sekä vasta aloittaneita henkilöitä. Erityisesti uusien perehdytykseen suunniteltiin ja toteutettiin toimintavuoden aikana verkkokurssi. Kurssi antaa perustan ymmärtää alueellista liikenneturvallisuustyötä, kirkastaa omaa roolia siinä ja antaa myös eväitä edistää sitä omalla toimialalla. Pilotointi saatiin vuoden lopussa päätökseen ja kurssi avattiin käyttöön vuoden alusta 2024. Toimintavuoden aikana edistettiin myös pilotointeja kuntien liikenneturvallisuustyöhön tulevasta toimintamallista.

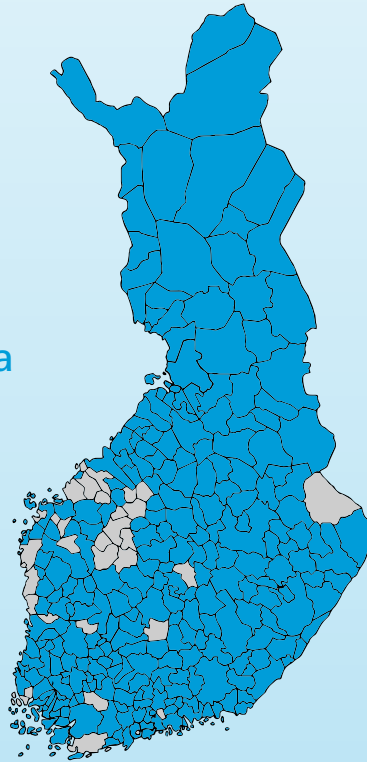
Joulukuussa järjestettiin webinaari kuntien liikenneturvallisuustyöstä yhdessä Traficom, Kuntaliiton ja Väylän kanssa. Sangen suosittu webinaari keräsi jälleen satoja osallistujia ympäri Suomea.

Aluetyön arkeen kuuluivat myös asiantuntijavierailut kouluista iäkästilaisuuksiin, erilaiset koulutukset ja toritapahtumat. Liikenneturvan tuottamien materiaalien kysyntä oli suurta ympäri Suomea. Reilusti yli 100 000 tilatun painotuotteen joukkoon mahtuu oppaita niin mikroliikenteeseen, pyöräilyn sääntöihin kuin autoiluunkin, esitteitä ajoterveydestä mopoiluun, erilaisia liikennekasvatusmateriaaleja varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle ja julisteita muun muassa turvaistumista kiinnitettäväksi vaikkapa neuvoloiden seinälle.

259

Manner-Suomen kunnassa on säännöllisesti kokoontuva liikenneturvallisuusryhmä.

Keskeisessä osassa alueiden toimintaa on myös yhteistyö ja verkostoituminen paikallisten toimijoiden ja sidosryhmien edustajien kanssa. Tiiviisti oltiin mukana myös hankkeissa ja yhteiskampanjoissa, kuten pyöräilyviikko, Tapaturmapäivä ja Pysy pystyssä -kampanja, jossa erityisenä teemana nostettiin esiin yli 50-vuotiaiden työikäisten naisten liukastumisriski, sillä liukastumisen aiheuttamat vammat ovat vaikeita ja vaativat erikoissairaanhoidoa.

Kouluttajaverkosto kattaa koko Suomen

Vapaaehtoiset kouluttajat ovat olennainen osa Liikenneturvan toimintaa. He ovat korvaamaton voimavara niin aluetyössä, kuljettajien jatkokoulutuksessa kuin uuden suunnittelussa. Vuonna 2023 korona ei enää rajoittanut tapahtumia eikä koulutuksia, joten kouluttajia nähtiin kouluissa, taklaamassa työtapaturmia työpaikoilla, harrastusseuroissa, messuilla ja tapahtumissa. He olivat mukana liikenneturvallisuuskampanjoissa ja -tapahtumissa sekä kansalaisten kohtaamisissa. Kouluttajien monialaisuus mahdollistaa sen, että osaamista ja kokemusta riittää jaettavaksi eri kohderyhmille, kuten vauvaperheille, nuorille kuljettajille, motoristeille ja ikääntyneille kuljettajille.

Kansainvälinen toiminta

Liikenneturvan tärkeimmät kansainväliset yhteistyöfoorumit ovat pohjoismainen neuvosto Nordiska Trafiksäkerhetsrådet NTR sekä eurooppalainen asiantuntijaorganisaatio European Transport Safety Council ETSC. Liikenneturva on mukana myös European Road Safety Charterissa. Eurooppalainen liikenneturvallisuustyö on tärkeää, sillä yhä useampi suomalaisten tienkäyttäjien turvallisuuteen liittyvä päätös tehdään EU:ssa. Toimintavuonna Liikenneturva sai lisää jalansijaa tähän työhön, kun toimitusjohtaja Pasi Anteroinen nimettiin ETSC:n hallitukseen kolmivuotiskaudelle 2023–25. Anteroinen on samalla ensimmäinen suomalainen ETSC:n hallituksessa.

Toimintavuonna Liikenneturva oli mukana järjestämässä suurta kansainvälistä nuorten liikenneturvallisuutta käsittelevää webinaaria Improving Road Safety for Young Drivers.

Liikenneasenteet kohdalleen pienestä pitäen

Kodit ja koulut kylvävät lapselle sen perustan, josta vartutaan turvalliseksi tienkäyttäjäksi. Aikuisten toiminta liikenteessä määrittelee kuitenkin miten turvallista tai turvatonta lasten liikkuminen on. Vanhempiin, kasvattajiin ja erityisesti autoilevaan aikuisväestöön kohdistuvilla viesteillä pyritäänkin usein parantamaan lasten liikenneturvallisuutta.

Toimintavuonna kasvatuksen ammattilaisiin panostettiin vahvasti. Varhaiskasvatuksen ja terveydenhoitoalan henkilöstölle suunnatut verkkokurssit antavat näille ammattilaisille perusteet toteuttaa liikennekasvatusta omassa arjessaan. Vastaanotto on ollut myönteistä. Vuoden aikana peräti 1 113 varhaiskasvattajaa suoritti kurssin. Verkon lisäksi satoja kasvattajia kohdattiin ammattilaistapahtumissa, kuten Varhaiskasvatusmessuilla ja -päivillä sekä Terveydenhoitajapäivillä.

Toimintavuoden aikana Liikenneturva ja Suojellaan Lapsia ry julkaisivat 6–10-vuotiaille lapsille tarkoitettua tunnetaitopelin. Pelissä pohditaan, miten toimitaan turvallisesti niin konkreettisessa liikenteessä kuin digimaailmassakin. Pelin vastaanotto on ollut positiivista ja sitä on pidetty hyödyllisenä työkaluna liikennekasvatukseen. Lähes 1 500 kasvatus- ja opetusalan ammattilaista ympäri Suomen onkin tilannut pelin käyttöönsä. Loppuvuoden kirjastopilotissa tunnetaitopeli on lainattavissa kotiin, päiväkotiin tai kouluun.

Maksuton materiaali tukee koulujen liikennekasvatusta

Koulujen liikennekasvatus on kirjattu perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin. Liikenneturva tukee työtä tarjoamalla opettajien käyttöön monipuolista, ajantasaista ja maksutonta materiaalia ja viestimällä aktiivisesti liikennekasvatuksesta. Ammattilaisten kohderyhmän tavoittaminen vaatii kohdennettua viestintää ja opettajia tavoiteltiin heidän tarpeisiinsa räätälöidyllä uutiskirjeellä, Opettaja-lehdessä sekä opettajia tavoittavilla somekanavilla kuten kasvattajien yhteisöpalvelu FreeEdissä.

Toimintavuonna kehitettiin työkaluja koulujen liikenneturvallisuustyön paikalliseen arviointiin. Liikenneturvallinen koulu -itsearviointimateriaali auttaa kouluja arvioimaan koulun pihan ja lähiympäristön sekä oppilaiden koulumatkojen liikenneturvallisuutta, koulun toteuttamaa liikennekasvatusta sekä yhteistyötä huoltajien kanssa. Itsearviointimateriaalia pilotoidaan muutamassa kunnassa vuonna 2024.

Teemaviikko kiinnittää opettajien huomion

Valtakunnallista liikenneturvallisuusviikkoa vietettiin jälleen syyskuussa. Teemaviikon tavoitteena oli innostaa opettajia liikenneturvallisuusaiheen käsittelyyn kouluissa. Liikenneturva oli mukana monessa Liikenneturvallisuusviikon tapatumassa eri puolella Suomea ja järjesti ensimmäistä kertaa liikenneturvallisuusviikon infowebinaarit lasten ja nuorten parissa työskenteleville ammattilaisille.

Turvallisen liikennekäyttäytymisen perusteet rakennetaan varhaislapsuudessa. Liikennekasvatuksen merkitys ei katoa mihinkään lapsen kasvaessa. Vuosittaisen liikenneturvallisuusviikon tarkoituksena on korostaa liikennekasvatuksen tärkeyttä. Kuva: Kaisa Tanskanen / Liikenneturva.

Osana liikenneturvallisuusviikkoa järjestettiin myös jo perinteiseksi käyneet virtuaaliset oppitunnit yläkouluille ja toisen asteen oppilaitoksille. Toimintavuonna kokeiltiin virtuaalioppituntien järjestämistä myös toukokuussa ennen oppilaiden hyppäämistä kesälaitumille. Oppitunteja seurasi runsaslukuinen yleisö. Sekä kevään että syksyn suorita lähetyksiä seurasi arviolta 5 500 opiskelijaa. Oppituntitallenteet ovat opettajien vapaasti käytettävissä vuoden ajan ja niitä on hyödynnetty runsaasti. Loppuvuoden aikana kevään oppitunteja katsoi tallenteelta arviolta yli 1 100 oppilasryhmää ja syksyn oppitunteja yli 850 oppilasryhmää.

Yhteistyötä tehtiin myös Mannerheimin Lastensuojeluliiton kanssa Hyvä alku koulutielle- ja Hyvä alku yläkouluun -kampanjoissa. Sekä Ehkäisevä Päihdetyö EHYT ry:n kanssa BuenoTalk-tiimin kautta.

Nuorten liikenneturvallisuus vaatii panostuksia edelleen

Liikenne on osa nuorten arkipäivää. Nuoret liikkuvat itsenäisesti niin kävellen, pyörällä, sähköpotkulaudalla kuin moottoriajoneuvoilla. Suomessa 15–24-vuotiaat nuoret ovat edelleen yliedustettuina vakavissa liikenneonnettomuuksissa. Kohtalokkaat onnettomuudet ovat vähentyneet ainoastaan ikäryhmän yläpäässä. Alle kaksikymppisten liikenneturvallisuus ei ole parantunut samassa suhteessa.

Toimintavuoden aikana nuoria kohdattiin sekä suoraan että välillisesti nuorten parissa työskentelevien ammattilaisten kautta muun muassa kouluissa ja toisen asteen oppilaitoksissa sekä nuorisotyössä. Ajokorttia hankkivan tai sen juuri saaneen nuoren vanhemmille kehitettiin infopakettia verkkoon helposti saataville. Nuorisotyöntekijöille järjestettiin taas koulutusta verkon yli. Koulutukset tavoittivat yhteensä yli sata nuorisotyöntekijää ympäri Suomea.

Nuorten parissa työtä tekeviä tavoitettiin myös ammattimessuilla sekä Parhaat käytännöt nuorten liikenneturvallisuustyössä -webinaarilla, jossa kerrottiin muun muassa Lahden nuorisopalveluiden pakopelistä, Turun liikenneturvallisuusprojektista sekä Lemminkisen pyörähuoltotapahtumasta, joka yhdisti

ikäihmiset ja nuoret sekä Joensuun moottoripajatoiminnasta. Toimintavuoden lopulla Suomen Nuorisovaltuustojen Liiton (Nuva ry) aktiivipäivillä toteutettiin liikenneturvallisuusaiheinen työpaja, johon osallistui 60 nuorisovaltuustoaktiivia ympäri Suomea. Työpajoissa nuoret pääsivät pohtimaan ratkaisukeskeisesti oman paikkakuntansa liikenneturvallisuushaasteita.

Tutkintaryhmä-pakopeli johdatteli toisen asteen ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevia pohtimaan liikennekäyttäytymistä ja onnettomuuksien ennaltaehkäisyä. Pakopelejä järjestettiin ympäri Suomea kymmeniä kertoja ja ne tavoittivat yli tuhat opiskelijaa. Myös Punainen liitu -liikenneturvallisuusesityksille ja niihin liittyville purkukeskusteluille riitti kysyntää. Vaikuttavat esitykset tavoittivat tuhansia opiskelijoita eri puolilta Suomea.

Kampanjointia kohderyhmän ehdoilla

Sprintin sijasta kampanjointi vertautuu enemmän kestävyyslajeihin, kun puhutaan asenteisiin vaikuttamisesta ja käyttäytymisen muuttamisesta. Sama viesti vuodesta toiseen ei kuitenkaan toimi, vaan tavoiteyleisöjen on koettava viesti puhuttelevana. Toimintavuonna Liikenneturvalla oli kaksi nuoriin ja nuoriin aikuisiin suunnattua kampanjaa. Vaikuttajat olivat keskeisessä osassa nuorille aikuisille suunnatussa sähköpotkulautailukampanjassa Aja oikein.

Ei matkustajille.

Puutteet sääntöjen osaamisessa tai niiden noudattamisessa voivat aiheuttaa vaaratilanteita, pahimmassa tapauksessa onnettomuuksia. Liikenneturvan Aja oikein - sähköpotkulaudallakin -kampanja muistuttaa, että myös sähköpotkulauta on ajoneuvo, jonka kuljettajaa koskevat liikennesäännöt. Kuva: Kaisa Tanskanen / Liikenneturva.

Toimintavuonna jatkui myös edellisvuonna lanseerattu #SafeSpaceAutoon. Kampanja puhuttelee erityisesti nuoria matkustajia kannustaen sanomaan ääneen, jos kyydissä pelottaa. #SafeSpaceAutoon on osoittautunut toimivaksi kampanjaksi, jonka huomioarvo vuonna 2023 oli erittäin hyvällä tasolla.

Kampanjoinnin yhteydessä toteutettiin toiminnallinen tapahtumakiertue, jonka avulla tavoitettiin nuoria muun muassa festivaaleilla ja muissa nuorille suunnatuissa tapahtumissa aina Käärjäen keikasta Suomen Partiolaisten Explo-tapahtumaan ja Raumanmeren juhannuksesta Kotkan Meripäiviin. Lisäksi kohtasimme satoja nuoria matkustajataitoteemalla oppilaitoksissa ja nuorten tapahtumissa ympäri Suomea.

#SafeSpaceAutoon -kampanjan tavoitteena on saada nuori pohtimaan, mitä hän itse voi tehdä sen eteen, että perille päästään turvallisesti. Kuvassa tapahtumakiertue on rantautunut Kallaveden äärelle Kuopioon. Kuva: Kaisa Tanskanen / Liikenneturva.

Nuoret motivoituneita toimimaan itse liikenneturvallisuuden eteen

Nuorten vaikuttajaryhmän toiminta jatkui toista vuotta ja mukana oli 16 aktiivista nuorta. Toimintaa kehitettiin nuorilta saadun palautteen mukaan. Vuonna 2023 tavoitteena oli, että vaikuttajaryhmän nuoret tekevät liikenneturvallisuustekoja omassa lähiympäristössään. Tähän tavoitteeseen päästiin kiittävästi. Nuorten vaikuttajaryhmäläiset järjestivät esimerkiksi oppitunteja alakoululaisille ja jakoivat infoa liikkumisen turvallisuudesta lukiolaisille, toivat liikenneturvallisuusteeman mukaan paikallisen va-paapalokunnan toimintapäivään ja kirjoittivat mielipidekirjoituksen vanhempien merkityksestä nuorten liikennekasvatuksessa. Lisäksi yksi nuorista piti puheenvuoron liikenneturvallisuustyötä tekeville suunnatussa Keski-Suomen liikenneturvallisuusfoorumissa.

Toimintaan osallistuneet nuoret olivat todella tyytyväisiä ryhmän toimintaan. Erityisesti kiitosta sai uusiin ihmisiin tutustuminen, ryhmän yhteisöllisyys ja se, että sai olla mukana vaikuttamassa asioihin. Kokoontumisia olisi saanut palautteen mukaan olla enemmänkin. Vaikka nuorten vaikuttajaryhmän toiminta oli onnistunut kahden vuoden pilotti, jatkossa nuorten osallistaminen pyritään tekemään yhteistyössä nuorisolan kanssa.

Koko Liikenneturvan henkilöstö oppi uutta nuorten osallisuudesta, kun Nuva ry:n puheenjohtaja Nette Rimpioja herätteli aiheeseen Liikenneturvan henkilökunnan koulutuspäivillä ja erillisessä infossa esiteltiin aiheesta tehtyä opinnäytetyötä.

Tasapuolinen turvallisuusviestintä tavoittaa aikuiset

Eriarvoisuus ja polarisaatio ovat globaaleja ongelmia, jotka ovat Suomessakin kasvussa. Liikenteen kontekstissa tätä kehitystä ehkäistään tasapuolisella turvallisuustoiminnalla, jossa huomioidaan erilaiset tavat ja kyvyt liikkua liikenteessä. Toimintavuonna yhdenvertaisuus nostettiin Liikenneturvassa myös painopisteeksi. Työssä korostui sen selvittäminen, miten eriarvoisuus näkyy liikenneturvallisuudessa. Tutkimuskirjallisuus korosti useita erilaisia eriarvoisuuteen liittyviä tekijöitä, kuten mielenterveysongelmia, sosioekonomisia eroja ja vammoja ja toimintarajoitteita. Myös eriarvoisuutta kokevien kohderyhmien kirjo oli laaja, muun muassa erityislapsiperheet, ikääntyneet, ja maahanmuuttajat nousivat tutkimuksissa esille.

Suurin tienkäyttäjryhmä muodostuu autoilevista aikuisista. Heidän käyttäytymisensä vaikuttaa myös siihen, miten turvallinen liikenne on muille tienkäyttäjille ja kuinka turvalliseksi liikenne koetaan. Siksi iso osa Liikenneturvan toiminnasta kohdistuu tähän kohderyhmään. Esimerkiksi Invalidiliiton kanssa tehdyssä yhteistiedotteessa korostettiin kaikkien turvallista tienlylystä – myös niiden, jotka syystä tai toisesta liikkuvat keskiarvokävelyvauhtia hitaammin. Viesti kohdistuu autoileville, mutta keskiössä on tienlittäjien turvallisuus.

Oikea-aikainen viestintä puhuttelee

Kuten todettua, tasapuolinen turvallisuusviestintä edellyttää eri kohderyhmien huomioimista. Vuoden aikana viestinnässä ei unohdettu motoristeja, moottorikelkkailijoita, pyöräilijöitä tai raskasta liikennettä. Tavoitteellinen tiedotus kohdennettiin hetkiin, jolloin viesti on tienkäyttäjille ajankohtainen ja mahdollisimman hyödyllinen. Esimerkiksi mp-kauden alussa viestimme moottoripyöräilijöiden kevään riskitekijöistä, kesän matkailukausi kirvoitti tiedotteen pyöräilijän turvallisesta ohittamisesta ja hiihtolomien aikaan oli kerrattava moottorikelkkailun liikennesääntöjä.

Säännöt ovat muutoinkin yksi liikenteen kestoaiheista – erityisesti kun tarkastellaan pyöräilijöiden ja autoilijöiden välisiä väistämissääntöjä. Liikenneturva aloitti tieliikennelain kokonaisuudistuksen myötä vuonna 2020 vahvan panostuksen sääntöviestintään Tunne liikennesäännöt -kampanjalla. Toimintavuonna koitti kampanjan joutsenlaulu, joka päättyi myönteiseen mollivireeseen. Kampanjatutkimus kertoo kampanjan saaneen aikaan liikettä aivonystyröissä. Peräti 16 prosenttia kohderyhmästä kertoi toimivansa eri tavalla liikennetilanteessa ja neljäsosa alkoi kerrata ja lähes 60 prosenttia miettiä tai

muistella liikennesääntöjä. Aktiivisuus oli siis erinomaisella tasolla. Silti sääntötuntemuksessa on edelleen parannettavaa ja tulevina vuosina painotus sääntöviestintään jatkuu, vaikka kampanja päättyikin.

Autoilijoita puhuteltiin läpi vuoden myös radiotaajuuksilla. Luo uusi rutiini -radiokampanjassa heräteltiin kuljettajia huomaamaan huonot tapansa ja luomaan näiden tilalle turvallisemmat liikenteen rutiinit. Kampanja tavoitti valtakunnallisesti vuoden ympäri vaihtuvien teemojen liukkaudesta turvaväliin alkoholia ja hirviä unohtamatta. Kampanjatutkimus kertoi, että mainokset oli huomattu ja viestit koettiin tärkeiksi. Mainonta oli saanut myös miettimään omaa käytöstä ja jopa muuttamaan sitä.

Ei mitään mutkuja – käytä heijastinta

Vanhempien antama esimerkki lapselle oli ideana toimintavuonna lanseeratussa Liikenneturvan uudessa heijastinkampanjassa. Toteutuksessa roolimallit käännetään kuitenkin toisinpäin ja heijastimen käyttöä vanhemmilleen opettavatkin lapset.

Tunteisiin vetoavien videoiden myötä Ei mitään mutkuja -kampanjan huomioarvo kohderyhmässä oli oivalliset 59 prosenttia. Jopa 29 prosenttia tavoitekohderyhmästä kertoi hankkineensa heijastimen tai ottaneensa heijastimen käyttöön kampanjan ohjaamana. Lisäksi 32 prosenttia kohderyhmästä kertoi, että kampanja sai heidät suosittelemaan heijastimen käyttöä jollekin läheiselleen.

Tulokset ylittivät asetetut tavoitteet jo ensimmäisenä kampanjavuotena. Lopputuloksena on paitsi pidetty kampanja myös kampanja, jolla on erityisen hyvä kyky muuttaa tavoitekohderyhmän ajattelua ja käytöstä, sekä aktivoida ja herättää keskustelua.

Ei mitään mutkuja -kampanja haastaa aikuiset näkymään ja käyttämään heijastimia. Tällä kertaa roolimallia näyttävät lapset. Kuva: Liikenneturva.

Turvallisuustyö sopii työpaikoille

Liikenneturva tekee ympäri Suomen yhteistyötä kymmenien työpaikkojen kanssa. Toiminnalla tavoitetaan satoja tuhansia työntekijöitä. Tavoitteena on vankentaa turvallisen työmatkaliikenteen kulttuuria ja vähentää työmatkojen tapaturmia. Toimintavuonna yhteistyöhön tuli mukaan muutama uusi työpaikka ja ensimmäinen työpaikka palkittiin Liikenneturvallinen työpaikka -tunnustuksella. Tunnustus

myönnettiin Lapin ELY-keskukselle osoituksena sitoutumisesta ja tuloksellisesta työstä työmatkaturvallisuuden edistämiseen. Muutos on ollut näkyvää: edellisenä kalenterivuonna Lapin ELYllä ei ollut yhtään työmatkatapaturmista johtuvaa sairauslomapäivää.

Toimintavuoteen mahtui myös osallistuminen alan tapahtumiin ja ajankohtaisista aiheista viestiminen neljä kertaa vuodessa lähetettävällä infokirjeellä, jolla on noin 1 300 tilaajaa eri työpaikoilla. Yhteistyötä LähiTapiolan kanssa jatkettiin aloittamalla työmatkaliikenteen työkirjan tekeminen.

Liikenneturvallinen työpaikka 2023 -tunnustus luovutettiin Lapin ELY-keskukselle. Henkilöt vasemmalta: Vesa Hämälä, Päivi Hietanen, Petri Niska, Merja Lämsä, Jaakko Ylinampa, Laura Loikkanen, Timo Väänänen, Eeva-Kaarina Yrjänheikki, Pentti Tervo, Anni Olkonieni ja Tomi Niemi. Kuva: Kaisa Tanskanen / Liikenneturva.

Ajokunto unohtuu suomalaiskuljettajilta

Suomalaiset tuomitsevat rattijuopumuksen laajalti, mutta päihteiden käyttö on edelleen iso vitsaus liikenteessä. Alkoholi on tyypillisin päihde, mutta huumerattijuopumusten määrä on Suomessakin kasvussa. Eikä päihteiden turmiollinen vaikutus ulotu vain autoilijoihin. Tieliikenteessä kuolleista jalankulkijoista ja pyöräilijöistä peräti neljäsosa on ollut päihtynyt.

Huumeiden lisääntynyt käyttö liikenteessä on vaatinut henkilöstön kouluttamista ja lisäperehtymistä aiheeseen. Toimintavuonna kehitettiin myös toimintamalleja, joista toinen oli suunnattu nimenomaan päihdekuntoutuslaitosten käyttöön. Suuri osa poliisin haaviin jäävistä rattijuopoista on uusijoita. Ammattilaisille suunnattiin myös Onnettomuustietoinstituutin ja Suomen Liikennelääketieteen yhdistyksen kanssa järjestetty ajoterveyskoulutus, jonka keskiössä olivat huumeet ja lääkkeet liikenteessä. Myös yhteistyö Rikosseuraamuslaitoksen kanssa jatkui tiiviinä.

Päihteet eivät ainoina nakerra kuljettajan ajokuntoa. Myös väsymys, tunnekuohut, lääkkeet ja flunssan tapaiset yleissairaudet käyvät ajokunnon päälle. Toimintavuonna ajokunnon merkityksestä viestittiin radiokampanjalla, jossa Martti Suosalo vanhaksi autoksi eläytyen muistelee entisiä omistajiaan, joilla jokaisella oli petrattavaa ajokyvyn kanssa.

Ajokunto on merkityksellinen myös ammattikuljettajilla. Yksittäisten kuljettajien valintojen lisäksi vaakakupissa painaa kuljetusyritysten toimintakulttuuri. Toimintavuoden aikana kuljetusyrityksiä puhuteltiin erityisesti väsymyksestä. Työterveyslaitoksen mukaan lähes joka viidenteen ammattikuljettajan työvuoroon sisältyy korkea uneliaisuuden riski. Ajokunnon osuus on iso myös Liikenneturvan raskaan liikenteen ennakoivan ajon kuljettajakoulutusten (REAK) sisällöissä ja koulutuksia vetävien REAK-kouluttajien täydennyskoulutuksissa.

Ennakoivan ajon koulutuksilla riittää kysyntää

Liikenneturvan ennakoivan ajon kuljettajakoulutukset vastaavat sisällöltään moneen nykypäivän haasteeseen. Koulutusta on tarjolla niin henkilöautoiluun, raskaaseen liikenteeseen, moottoripyöräilyyn, karavaanaritoimintaan, pyöräilyyn kuin ikäkuljettajillekin erityisellä EAK65+ -mallilla. Tuotepereheen tuorein tulokas PEAK, eli pyöräilyn ennakoivan ajon koulutus, sai ensimmäiset kouluttajat toimintavuoden aikana. Mallia markkinoidaan erityisesti työmatkaliikenteen yhteistyöyrityksille, joilta riitti mallille kysyntää ja kiitosta pilottivaiheessa. Toimintavuonna täydennettiin myös kouluttajien osaamista järjestämällä täydennyskoulutuksia niin REAK-kuin MPEAK-kouluttajille.

Pyöräilyn ennakoivan ajon koulutus - tutummin PEAK - hyödyntää Liikenneturvan rautaista asiantuntemusta kuljettajakoulutuksesta pyöräilyturvallisuuden parantamiseen. Kuva: Tomi Rossi.

Puolustusvoimat on Liikenneturvan pitkäaikainen kumppani. Varusmiesten liikenneturvallisuutta edistävän Särmänä liikenteessä -ohjelman lisäksi toimintavuonna järjestettiin koulutusta kantahenkilöstölle. Panssarivaunukuljettajien opettajille suunnattu REAK-koulutus on vain yksi esimerkki siitä, että malli taipuu moneen.

Liikenneturvan koulutusosaaminen oli kysyttyä myös muilla sektoreilla. Helsingin seudun liikenteen kanssa aloitettiin koulutusyhteistyö kaikkien linja-autonkuljettajien ennakoivan ajon koulutuksessa, jossa huomioidaan metropolialueen liikenteen ominaispiirteet, kuten runsaslukuinen pyöräliikenne. Myös ensihoidon ja hinausalan turvallisuus oli toimintavuoden aikana tapetilla yhteistyökumppaneiden kanssa. Pitkän tähtäimen tavoitteena on, että hälytysajossa toimiminen tulisi omaksi osakseen perustason ensihoidon tutkintoa.

Turvallista liikkumista kaiken ikää

Kyky ajaa turvallisesti erilaisissa tilanteissa heikentyy väijäämättä ihmisen ikääntyessä. Iän tuoma kokemus auttaa tasaamaan monia riskejä, mutta ajoterveys tulee muodossa tai toisessa ennen pitkää jokaisen ikäkuljettajan asialistalle. Liikenneturvan 65 vuotta täyttäneille suunnatun kyselyn mukaan ajoterveys on monen ikääntyneen huolena. Tänäkin vuonna ajoterveys on siis muodostanut keskeisen osan ikääntyville suunnatusta toiminnasta. Tavoitteena on tuoda aihetta julkiseen keskusteluun konkreettisten esimerkkien ja toimintaohjeiden kautta.

Monesti ajoterveyden heikentymistä ei itse huomaa, joten ikäkuljettajien lisäksi tärkeä kohderyhmä on ikääntyneiden läheiset. Toimintavuoden alussa uudistettiin verkkomateriaalia, jossa annetaan vinkkejä ajoterveyden tarkkailuun ja sen puheeksi ottamiseen kuljettajan kanssa. Ajoterveysongelmiin puuttamista nostettiin esille myös mainoskampanjalla sekä poliisin kanssa yhteistyössä tehdyllä videolla. Ikääntyviä on kohdattu kursseilla, luennoilla, tapahtumissa ja autoliikkeyhteistyötempauksissa. Neljä kertaa vuodessa lähetetyssä liikenneluotsi-uutiskirjeessä nostetaan myös esille nimenomaan tälle ikäryhmälle ajankohtaisia asioita sekä keinoja parantaa oman liikkumisen turvallisuutta. Lisäksi kehitettiin aineistoa valmistautumisen tueksi siihen hetkeen, kun ajaminen on lopetettava.

Liikkumisen turvallisuus osana terveydenedistämistyötä

Ammattilaiset ovat myös ikääntyneiden ikäryhmässä olennainen toimija. Toimintavuoden alussa iso osa ikääntyneiden parissa työskentelevistä sote-ammattilaisista siirtyi kunnista hyvinvointialueille, mikä on tarkoittanut uusien yhteistyömuotojen hakemista. Yhteistyökuvioita on syntynyt monella alueella, mutta monella toiminta hakee vielä muotoaan. Sote-ammattilaisille järjestettiin valtakunnallinen webinaari turvallisen kävelyn ja pyöräilyn tiimoilta yhdessä THL:n ja Länsi- ja Sisä-Suomen AVIn kanssa.

Yhteistyö Onnettomuusinstituutin ja Suomen Liikennelääketieteen yhdistyksen kanssa on vuoden aikana jatkunut menestyksekkäänä. Kaksi erinomaista palautetta saanutta tilaisuutta järjestettiin vuoden aikana ajoterveydestä vähän eri näkökulmista.

Toimintavuonna valmistui selvitys iäkkäiden turvallisesta pyöräilystä. Kysely 65 vuotta täyttäneille suomalaisille täydensi kokonaiskuvaa kohderyhmästä ja mallien ja materiaalien kehitystyö käynnistyi.

Henkilöstö

Tilivuonna työsuojelutoimikunnassa arvioitiin Liikenneturvan työhön liittyviä riskejä. Tulokset purettiin Liikenneturvan kesän koulutuspäivillä. Aluehallintovirasto teki työpaikkatarkastuksen Tampereen toimipisteeseen 17.5.2023. Loppuraportti antoi hyvän kuvan työsuojelutoimikunnan toimien onnistumisesta.

Työsuojelutoimikunnassa valmisteltu Liikenneturvan päihdeohjelma tuli neuvottelukunnan ja johtoryhmän käsittelyn jälkeen voimaan alkuvuodesta 2023.

Sairauspoissaolot, työterveyshuollon kustannukset, työterveyshuollon toimintasuunnitelman toteutus sekä henkilöstöltä tulleiden palautteiden ja aloitteiden käsittelyt tehtiin entiseen tapaan työsuojelukouksissa.

Vuoden aikana järjestettiin kaksi ensiapukurssia ja ergonomialuento. Pihlajalinnan työpaikkaselvitykset saatiin ajan tasalle kaikissa toimipisteissä.

Kesällä keskustuimiston ilmastointi remontoitiin ja turvallisuuteen panostettiin hankkimalla Securitaksen kameravalvontalaitteet. Samalla uusittiin lukitusta.

Liikenneturvan työehtosopimuksen uudistamisen neuvottelutulos aikaansaatiiin 18.4.2023. Sopimus on kaksivuotinen.

Henkilöstön määrä ja rakenne

Liikenneturvan henkilöstön määrä vuoden 2023 lopussa oli 47 henkilöä. Alue-toimipisteissä oli yhteensä 21 henkilöä ja keskustuimistossa 26. Henkilötyövuosien määrä oli 45. Henkilötyövuosien määrällä tarkoitetaan säännölliseen normaaliin työaikaan suhteutettua henkilötyövuosien yhteismäärää. Määräaikaisia työsuhteita vuoden lopussa ei ollut. Liikenneturvaan tuli vuoden 2023 aikana kuusi uutta henkilöä vakinaiseen työsuhteeseen. Lähtijöitä oli yksi.

Työhyvinvointi ja työterveyshuolto

Pihlajalinna palvelee työterveysasioissa keskustoimistoa pääkaupunkiseudulla ja alueilla kaikissa Liikenneturvan toimipisteissä. Liikenneturva tarjoaa henkilöstölle lakisääteisen työterveyshuollon ja työehtosopimuksin sovitun sairaanhoidon yleis- ja erikoislääkäritasoisine palveluineen.

Sairauspäivien määrä henkilötyövuotta kohden oli 5,7 päivää. Lukumääräisesti eniten oli 1–3 päivän sairaustapauksia. Liikenneturvassa työsuojelun päämääränä on saada fyysisesti ja henkisesti terveelliset ja turvalliset työskentelyolosuhteet koko henkilöstölle. Liikenneturva tukee myös omaehtoista liikuntaa.

Henkilöstön virkistys- ja koulutustoiminta

Liikenneturvassa toimii työryhmä, joka suunnittelee ja toteuttaa henkilöstölle virkistysohjelmaa muun muassa henkilöstöpäivien yhteydessä. Maeston tavoitteena on vahvistaa yhteisöllisyyttä Liikenneturvassa. Vuoden 2023 aikana Maesto vei liikenneturvalaiset kiipeilemään, purjehtimaan ja keilaamaan.

Kokonaisuudessaan Liikenneturvan koulutuspanostus oli viisi työpäivää henkilötyövuotta kohti. Liikenneturva tukee lisäksi henkilöstön omaehtoista opiskelua.

Työvoimakustannukset

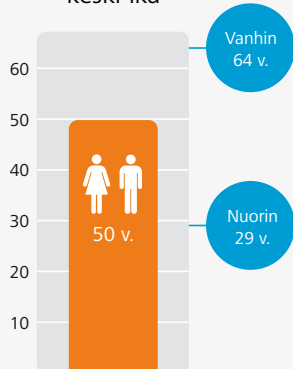
Liikenneturvan henkilöstökulut vuonna 2023 olivat yhteensä 3 732 629 euroa. Henkilöstömenoista 2,97 miljoonaa euroa käytettiin palkkoihin ja palkkioihin sekä 0,76 miljoonaa euroa henkilösivukuluihin. Henkilösivukuluista käytettiin koulutukseen 34 040 euroa ja työterveyshuoltoon 34 071 euroa. Loppukulut jakautuvat sosiaaliturvaan ja muihin henkilöstömenoihin.

Liikenneturvan henkilöstö vuoden 2023 lopussa

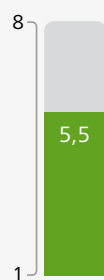
47 henkilöä

Henkilöstön keski-ikä

Koulutustaso-
indeksi

64 %

Korkeakoulu- tai yliopistotutkinnon suorittaneita

0

työtapa-
turmaa

Sairauspäiviä henkilötyövuotta kohden

5,7

Henkilötyövuosia

45

Uusia työntekijöitä

6

Työsuhte loppunut

1

Talous

Tuotot ja kulut

Vuosittain Liikenneturva hakee yleiseen tieliikenteen turvallisuustoimintaan myönnettävää valtionavustusta. 1.1.2017 voimaan tulleen liikenneturvallisuusmaksusta annetun lain seurauksena liikenneturvallisuusmaksu tuloutetaan valtion talousarvioon ja talousarvion yhteydessä osoitetaan määräraha tieliikenteen turvallisuuden edistämiseen. Liikenne- ja viestintävirasto Traficom myöntää valtionavustuksen. Valtionavustukseen ja sen mukaisen toiminnan valvontaan sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001) ja Liikenneturvan valvonta toteutetaan osana valtionavustusmenettelyä.

Vuoden 2023 valtionavustus 6 882 511 euroa on myönnetty kaksivuotisena siirtomäärärahana. Edelliseltä tilivuodelta ei siirtomäärärahaa ollut käytössä. Oulun toimitilan myynti ei toteutunut kiinteistöjen huonon markkinatilanteen vuoksi. Tilikauden tulos oli -172 310,88 euroa.

Tuottojen sekä toiminta- ja henkilöstökulujen määrässä noudatetaan Liikenneturvan strategiassa määriteltä talouskehystä.

Muut tuotot, yhteensä 110 422,18 euroa, ovat kertyneet kurssi-, jäsenmaksu-, vuokratuotot, yhteistyötahojen osuuksista, muut tuotot sekä korko- ja osinkotuotot eristä.

Tilikauden tuotot olivat yhteensä 6 992 933,18 euroa. Toiminnasta aiheutui kuluja 7 165 244,06 euroa. Edellä oleviin kuluihin sisältyy palkkoja ja palkkioita 2 971 556,38 euroa sekä henkilösivukuluja 761 073,24 euroa. Tilikauden alijäämä oli 172 310,88 euroa.

Tase

Pysyvät vastaavat 31.12.2023 oli 3 793 155,26 euroa, jotka muodostuvat lähes yksinomaan toimitilojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden kirjanpitoarvosta. Liikenneturvan omistuksessa on 10 osakehuoneistoa, joissa Liikenneturvalla on toimipisteet.

Osakehuoneistot on hankittu vuosien 1964–2009 aikana. Kaikissa Liikenneturvan toimipisteissä olevilla työntekijöillä on asianmukaiset työpisteet, varastotiloja sekä mahdollisuudet neuvottelujen järjestämiseen.

Liikenneturvalla ei ole pitkäaikaista velkaa. Tase oli loppusummaltaan 4 222 677,18 euroa.

Taseen rahoitusasema on pysynyt vakaana.

Lausunnot

Ympäristövaliokunnalle

20.1. Liikenneturvan lausunto Hallituksen esitykseen eduskunnalle vuoden 1923 luonnonsuojelulain nojalla perustettuja luonnonpuistoja ja eräitä luonnonsuojelualueita koskevien lakien muuttamista koskevaksi lainsäädännöksi

Opetushallitukselle

10.3. Liikenneturvan lausunto Sotealan perustutkinnon perusteiden luonnoksesta

Sosiaali- ja terveysministeriölle

24.3. Liikenneturvan lausunto Liikennevakuutusdirektiivin kansallisesta täytäntöönpanosta Liikenne- ja viestintäministeriölle

31.3. Liikenneturvan lausunto arviomuistiosta sähköpotkulautailun ja mikroliikkumisen ratkaisu- ja sääntelyvaihtoehdoista

Liikenne- ja viestintävirasto Traficomille

6.6. Liikenneturvan lausunto Määräysluonnokseen Kaksi- ja kolmipyöräisten ajoneuvojen, nelipyöräisten, kevyiden sähköajoneuvojen, niiden perävaunujen sekä kevyiden automaattisten tavarankuljettimien rakenteesta ja varusteista

Talousvaliokunnalle

29.11. Liikenneturvan lausunto alkoholilain muuttamisesta

Hallinto- ja muut toimielimet

Liikenneturva on julkisoikeudellinen yhdistys, joka toimii valtakunnallisena liikenneturvallisuustyön keskusjärjestönä (Laki Liikenneturvasta N:o 278/2003). Sen päättäviä toimielimiä ovat keskusjärjestön kokous ja hallitus. Johtoryhmä on toimitusjohtajan neuvoa-antava toimielin. Liikenneturvassa toimivat lisäksi hallituksen nimeämät tiedotusalan neuvottelukunta, kävelyn ja pyöräilyn neuvottelukunta sekä palkitsemistoimikunta. Keskusjärjestön kokous kokoontui toimintavuoden aikana kaksi ja hallitus viisi kertaa. Johtoryhmä kokoontui 11 kertaa. Palkitsemistoimikunta kokoontui kerran, kävelyn ja pyöräilyn neuvottelukunta neljä ja tiedotusalan neuvottelukunta viisi kertaa. Kokouksien teemoina olivat muun muassa poliisin liikenneturvallisuustyö ja liikennevakuutuksen 100-vuotinen historia. Neuvottelukunnan tiedotuspalkinto luovutettiin marraskuussa Taru Österille, joka on aktiivinen turvaistuinten oikean käytön puolestapuhuja. Hän toimii ylläpitäjänä Facebook-ryhmässä Turvaistuimet/Bilbarnstolar, jossa on yli 44 000 jäsentä.

Hallitus

Liikenneturvan hallitus vuoden 2023 loppuun mennessä:

Puheenjohtaja

Kansanedustaja

Suna Kymäläinen

Jäsen	Varajäsen	Edustaa
Opetusneuvos Jukka Lehtinen	Opetusneuvos Heli Nederström	Opetus- ja kulttuuriministeriö
Ylimatemaatikko Minna Lehmuskero	Sosiaalineuvos Marjo Malja	Sosiaali- ja terveysministeriö
Poliisitarkastaja Jari Pajunen	Poliisitarkastaja Seppo Sivula	Sisäministeriö
Johtaja Anna Jokela	Turvallisuusjohtaja Heidi Niemimuukko	Väylävirasto
Toimitusjohtaja Juha-Pekka Halmeenmäki	Liikenneturvallisuusjohtaja Kalle Parkkari	Liikennevakuutuskeskus
Asiantuntija Timo Kima	Puheenjohtaja Juha Nyberg	Rahtarit ry
Asiantuntija Riitta Saksanen	Lakimies Elina Nieminen	Invalidiliitto ry
Yhteiskuntasuhdejohtaja Pasi Hovi	Koulutus- ja järjestöasiantuntija Frida Helminen-Lindroos	Linja-autoliitto ry / Suomen Taksiliitto
Psykiatrian erikoislääkäri Jyrki Varjonen	Työterveyshuollon erikoislääkäri Alpo Vuorio	Suomen Lääkäriliitto ry
Toimitusjohtaja Pasi Nieminen	Tekninen asiantuntija Markus Markkanen	Autoliitto ry / Autotuoajat ja -teollisuus ry

Johtoryhmä

Puheenjohtaja

Toimitusjohtaja **Pasi Antero**

Jäsenet

Tutkimuspäällikkö **Juha Valtonen** (toimitusjohtajan sijainen)

Viestintäpäällikkö **Kaisa Hara**

Aluepäällikkö **Rainer Kinisjärvi**

Tutkimuspäällikkö **Marja Pakarinen** (27.1. alkaen)

Hallintopäällikkö **Visa Reinikainen**

Koulutusnäällikkö **Satu Tuomikoski**

Yhteysnäällikkö **Eini Karvonen** (henkilöstön edustaja)

Yhteysnäällikkö **Tuula Taskinen** (henkilöstön varaedustaja)

Sihteeri

Johdon assistentti **Sanna Rannikko**

Tiedotusalan neuvottelukunta

Puheenjohtaja

Tuottaja **Velimatti Honkanen**, Tekniikan Maailma

Jäsenet

Tutkijajäsen **Mika Hatakka**, Humaani Oy

Erikoistoimittaja **Marko Jokela** Moottori

Toimittaja **Susanna Kemppainen**, Kaleva

Toimittaja **Tommi Lempinen**, Ilta-Sanomat

Viestintäjohtaja **Sari-Leena Lund**, Liikennevakuutuskeskus

Toimittaja **Jarmo Palokallio**, Maaseudun Tulevaisuus

Toimittaja **Kari Pitkänen**, Laatutekstit Kari Pitkänen Oy

Toimittaja **Mikko Peltola**, Yleisradio

Viestintäpäällikkö **Heini Polamo**, Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry

Sihteeri

Viestintäpäällikkö **Kaisa Hara**, Liikenneturva

Kävelyn ja pyöräilyn neuvottelukunta

Puheenjohtaja

Projektinäällikkö **Sanna Ojajärvi**, Pyöräilykuntien verkosto ry

Jäsenet

Ylitarkastaja **Kati Hyvärinen**, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom / varajäsen Erityisasiantuntija

Virpi Ansio, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

Suunnittelija **Toni Piispanen**, Invalidiliitto ry

Toimitusjohtaja **Jutta Vainio**, Safety Reflector Finland Oy

Toimitusjohtaja **Susanna Blomqvist**, Saintex Oy

Suutarimestari **Hannu Heiskanen**, Taitavat Suutarit ry

Toimittaja **Ari Tuhkanen**, Yleisradio

Poliisitarkastaja **Heikki Kallio**, Poliisihallitus

Liikenneinsinööri **Kimmo Kiuru**, Hyvinkään kaupunki

Liikenneasiantuntija **Johanna Vilkuna**, Suomen Kuntaliitto ry
Suunnittelija **Leena Piippa**, Liikenneturva / varajäsen koulutusohjaaja **Pasi Pohjonen**, Liikenneturva

Sihteeri

Viestinnän suunnittelija **Minna Saarinen**, Liikenneturva

Palkitsemistoimikunta

Puheenjohtaja

Toimitusjohtaja **Pasi Antero**, Liikenneturva

Jäsenet

Tutkinnan koordinaattori **Juha Nuutinen**, Liikennevakuutuskeskus
Tuottaja **Velimatti Honkanen**, Tekniikan Maailma
Poliisitarkastaja **Jari Pajunen**, Sisäministeriö
Johtava asiantuntija **Inkeri Parkkari**, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

Sihteeri

Johdon assistentti **Sanna Rannikko**, Liikenneturva

Jäsenyydet

Liikenneturva oli jäsenenä seuraavissa yhteisöissä

- Nordiska Trafiksäkerhetsrådet
- European Transport Safety Council (ETSC)
- Älykkään liikenteen verkosto
- Pohjoismaiden Tieteellisen Liiton Suomen osasto
- Aikakauslehtien Liitto
- Mainostajien Liitto
- Mobilia säätiö

Jäsenyhteisöt

Jäseniä oli toimintavuoden aikana yhteensä 54.

1. Aivovammaliitto ry
2. A-Katsastus Oy
3. AKK-Motorsport ry
4. Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry
5. Autoalan Keskusliitto ry
6. Autojoukkokiltojen Liitto ry
7. Autokatsastusmiesten Yhdistys ry
8. Autoliikenteen Työnantajaliitto ry
9. Autoliitto ry
10. Autonrengasliitto ry
11. Autotuoajat ja -teollisuus ry
12. Copart Suomi Oy
13. Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry
14. Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry
15. Finnsafe ry
16. HelppoKatsastus Oy
17. If Vahinkovakuutusyhtiö Oyj, Suomen sivuliike
18. Invalidiliitto ry
19. Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia

20. Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva
21. K1 Katsastajat Oy
22. Liikenneoikeusyhdistys ry
23. Liikennevakuutuskeskus
24. Liikkuvan poliisin perinneyhdistys ry
25. Linja-autoliitto ry
26. LähiTapiola Palvelut Oy
27. Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
28. Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry
29. Moottoripyöräkerho 69 ry
30. Nykterhetsförbundet Hälsa och Trafik rf.
31. Pohjola Vakuutus Oy
32. Pohjantähti Keskinäinen Vakuutusyhtiö
33. Rahtarit ry
34. SF - Caravan ry
35. Suomen Ajokyvynarvioitsijat ry
36. Suomen Autokoululiitto ry
37. Suomen Autoteknillinen Liitto ry
38. Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry
39. Suomen Kuntaliitto ry
40. Suomen Lääkäriliitto - Finlands Läkarförbund ry
41. Suomen Moottoriliitto - Finlands Motorförbund
42. Suomen Motoristit ry
43. Suomen Osto- ja Logistiikkayhdistys LOGY ry
44. Suomen Paikallisliikenneliitto ry
45. Suomen Poliisijärjestöjen Liitto ry
46. Suomen Taksiliitto ry
47. Suomen Tiepalvelumiehet STM ry
48. Suomen Tiepalvelumies Liitto ry
49. Suomen Tieyhdistys ry
50. Suomen Vanhempainliitto ry
51. Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC
52. Tilausajokuljettajat ry
53. Yksityisten Katsastustoimipaikkojen Liitto ry
54. Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag

Henkilöstö

Keskustoimisto

Anteroinen Pasi, toimitusjohtaja
Rannikko Sanna, johdon assistentti

Alavuo Kati, suunnittelija 6.11. alkaen
Antinaho Anne, taloussihteeri
Hara Kaisa, viestintäpäällikkö
Hämäläinen Tarja, maksuliikenteen hoitaja
Järvi Marjaana, toimistos sihteeri
Jääskeläinen Petri, suunnittelija
Kaistinen Jyrki, suunnittelija
Loikkanen Laura, suunnittelija
Lorentz Johanna, varastonhoitaja
Maasalo Ida, suunnittelija 30.9. saakka
Muukkonen Anni, viestinnän suunnittelija
Mäkilä Katja, informaattikko
Nyholm Mia, suunnittelija
Pakarinen Marja, tutkimuspäällikkö 16.1. alkaen
Pöysti Leena, suunnittelija
Reinikainen Visa, hallintopäällikkö
Ruohonen Lassi, ict-järjestelmäasiantuntija
Ruonakoski Petra, viestinnän suunnittelija
Rutila Hanna, suunnittelija
Saarinen Minna, viestinnän suunnittelija
Tanskanen Kaisa, graafinen suunnittelija
Tuomikoski Satu, koulutuspäällikkö
Valero Erma Taru, viestinnän suunnittelija
Valtonen Juha, tutkimuspäällikkö
Vuoristo Toni, suunnittelija
Väinölä Laura, suunnittelija 1.3. alkaen

Aluetoimipisteet

Helsinki

Pohjonen Pasi, koulutusohjaaja
Sorjonen Meeri, yhteyspäällikkö

Lahti

Niemi Tomi, tiimipäällikkö

Kouvola

Korhonen Tarja, yhteyspäällikkö

Turku

Kivilä Sami, koulutusohjaaja 17.4. alkaen
Ruutti Elias, yhteyspäällikkö

Tampere

Elovaara Ari-Pekka, koulutusohjaaja
Nieminen Marko, yhteyspäällikkö

Jyväskylä

Piippa Leena, osa-aikainen yhteyspäällikkö ja osa-aikainen suunnittelija

Rossi Tomi, osa-aikainen yhteyspäällikkö

Vaasa

Gullfors Niklas, yhteyspäällikkö 14.8. alkaen

Lintamo Heli, yhteyspäällikkö 31.12. saakka

Kuopio

Savolainen Erkka, koulutusohjaaja

Taskinen Tuula, yhteyspäällikkö

Joensuu

Rossi Tomi, osa-aikainen yhteyspäällikkö 1.1. alkaen

Mikkeli

Karvonen Eini, yhteyspäällikkö

Oulu

Kalmakoski Eero, yhteyspäällikkö

Kinisjärvi Rainer, aluepäällikkö

Mäkelä Lari, koulutusohjaaja 17.4. alkaen

Rovaniemi

Niska Petri, yhteyspäällikkö

Tervo Pentti, koulutusohjaaja